

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Belîi Leonid și avocatul Balan Angela în numele inculpaților, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Belîi Leonid Nicolae, născut la 11 octombrie 1974, originar s. Alexandrovca, r-ul Florești, domiciliat mun. Chișinău or. Cricova str. Luceafărul, 9 ap. 1

și

Andreev Nicolae Gheorghe, născut la 27 septembrie 1984, originar și domiciliat s. Ustia r-nul Dubăsari

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 17.11.2010 - 21.06.2012

2. instanța de apel: 13.09.2012 - 10.04.2014

23.12.2014 – 11.06.2015

3. instanța de recurs: 03.07.2014 - 02.12.2014

14.08.2015 – 17.11.2015

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 21 iunie 2012, Belîi Leonid Nicolae și Andreev Nicolae Gheorghe au fost achitați de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) și art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Belîi L. a fost învinuit de faptul că, exercitând în baza ordinului MAI nr. 256 ef din 05.06.2009 funcția de șef de post, ofițer operativ de sector al Postului de Poliție Ustia al CPR Dubăsari, acționând împreună și de comun acord cu Andreev N., care exercita în baza ordinului MAI nr. 583 ef din 12.12.2008 funcția de ofițer operativ de sector al aceluiași post de poliție, fiind în conformitate cu art. 23 alin. (1) Cod penal persoane cu funcții de răspundere, investite cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în una din zilele lunii iulie a anului 2009, data exactă nefiind stabilită de organul de urmărire penală, în jurul orei 13.00, aflându-se în incinta bir. nr. 17 a SP Ustia a CPR Dubăsari, încălcând prevederile art. 24 al Constituției R. Moldova și prevederile art. 3 al CEDO, urmărind scopul obținerii de la minorii Stratulat Iu. și Pavalachi E., autodenunțul

privitor la comiterea furtului la data din 25.06.2009, din gospodăria lui Panfile M., le-au încătușat părților vătămate mâinile la spate, după care le-au ridicat în sus. Ulterior, Andreev N. urmărind același scop, cu un lemn, ce constituia parte componentă a unui scaun, l-a lovit pe Stratulat Iu. peste picioare, după care i-a aplicat lovituri cu pumnii pe diferite părți ale corpului, drept urmare a acțiunilor inculpaților minorul Stratulat Iu. a recunoscut că a săvârșit furtul din gospodăria lui Panfile M. împreună cu Pavalachi E. și alte două persoane.

În continuare, pentru realizarea intențiilor sale criminale inculpații din motiv că minorul Pavalachi E. nu recunoștea faptul că a săvârșit furtul din gospodăria lui Panfile M. pentru a-l constrânge să recunoască vinovăția i-au încătușat ultimului mâinile la spate, apoi ridicându-le în sus, cauzându-i dureri fizice și ca urmare a acțiunilor de tortură Pavalachi E. a recunoscut săvârșirea furtului incriminat.

Belii Nicolae de către organul de urmărire penală a fost învinuit și de faptul că la 01 septembrie 2009, în jurul orei 10.00, aflându-se în incinta bir. 17 din SP Ustia al CPR Dubăsari, urmărind scopul de a obține de la minorul Stratulat Iu. autodenunțul cu privire la săvârșirea de către acesta și Pavalachi E. a furtului din atelierul SRL „Vit – Nat Grup” amplasat în s. Ustia, r-nul Dubăsari, i-a aplicat ultimului câteva lovituri cu palma peste față și trei lovituri cu bastonul de cauciuc pe spate, cauzându-i părți vătămate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 41D din 15.02.2010, vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Prin acțiunile sus indicate minorul Stratulat Iu., fiind constrâns, a recunoscut săvârșirea furtului din atelierul SRL „Vit – Nat Grup” împreună cu Pavalachi E.

Tot ei, Belii L. și Andreev N. de către organul de urmărire penală au fost învinuiți că în luna iulie 2009, nefiind stabilită exact data și ora, după ce Belii L. i-a adus pe minorii Stratulat Iurie și Pavalachi Efim, fără reprezentanți legali, în incinta CPR Dubăsari, unde aceștia au fost interogați în legătură cu furtul din gospodăria lui Panfile M., iar părțile vătămate explicând că nu cunosc nimic despre incidentul dat au fost pe rând încătușați și torturați de către Belii L. și Andreev N., pentru a determina minorii să recunoască vina în comiterea infracțiunii pe care nu au comis-o. În urma aplicării violenței fizice din partea inculpaților minorii au recunoscut că au săvârșit infracțiunea.

Ulterior, pentru atingerea scopului propus Belii L. și Andreev N., cu automobilul de model „VW Golf II”, ce aparținea lui Belii L., l-au transportat pe Stratulat Iu. la domiciliul lui Andreev N. din s. Ustia, r-nul Dubăsari, unde l-au încătușat de piciorul drept și de mâna stângă pentru a-l imobiliza, ținându-l pe parcursul nopții în grajdul gospodăriei. A doua zi, Belii L. și Andreev N. l-au transportat pe Stratulat Iu. la CPs Dubăsari, unde, au continuat să-l constrângă pentru a depune declarații referitor la cazul furtului din gospodăria lui Panfile M.

De către organul de urmărire penală, faptele lui Belii L. și Andreev N. au fost încadrate în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal și anume – *tortura, adică provocarea în mod intenționat, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice unei persoane, în special cu scopul de obține de la această persoană informații, săvârșită cu bună știință asupra minorilor și de către două persoane publice, precum și în baza art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal – săvârșirea de către o persoană cu funcții de răspundere a unor acțiuni care*

depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței și de tortură.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Belii L. și Andreev N. să fie condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a),c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani, fiecare, iar în baza art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, fiecare. În baza art. 84 Cod penal, definitiv, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor a le stabili 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, fiecăruia.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță a analizat critic depozițiile părților vătămate Stratulat Iu. și Pavalachi E., motivând că acestea se combat prin depozițiile martorilor apărării, care sunt colegi ai inculpaților, adică colaboratori ai CPR Dubăsari, însă instanța nu a atras atenția declarațiilor acestor martori, care au comunicat că în acea perioadă i-au văzut pe minorii Stratulat Iu. și Pavalachi E. la comisariat, în biroul inculpaților, fără prezența reprezentanților legali, totodată fiind audiați pe diferite cazuri, inclusiv și pe cazul de furt de la Panfile M. La fel, instanța nu a luat în considerație declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate minore Pavalachi S., care a comunicat că în dimineața când a avut loc maltratarea fiului ei, acesta a fost luat forțat din casă de către Belii L., fără a o cita pe ea în calitate de reprezentant legal, urcându-l forțat și deplasându-l la CPR Dubăsari, iar ea ulterior s-a deplasat la comisariat, unde, intrând în biroul inculpatului, a văzut că fiul ei își ștergea lacrimile și l-a întrebat ea, ce se întâmplase, acesta i-a spus că a fost lovit de către Belii L. impunându-l să recunoască furtul din casa lui Panfile M.

De asemenea, instanța de fond nu a făcut referite la examinarea medico-legală nr. 302 din 01.09.2009, potrivit căruia la minorul Stratulat Iu. au fost depistate leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Mai mult ca atât, instanța a menționat că părțile vătămate sunt mereu în conflict cu legea, însă nu a analizat faptul că în plângerile depuse de ultimii, cu aceleași amănunte au depus declarații atât la urmărirea penală, precum și la fața locului unde, au arătat amănunțit cum au fost maltratați, declarații ce au fost susținute și în cadrul examinării cauzei, precum și în privința părților vătămate a fost numită expertiza psihiatrico psihologică legală ambulatorie unde s-a constatat că părțile vătămate nu puteau să inventeze circumstanțele săvârșirii infracțiunii, dar liber și neforțați de nimeni au comunicat despre cele întâmplate.

3.2 Partea vătămată Stratulat Iu., care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților, menționând că a fost torturat de către aceștia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014, au fost admise apelurile declarate, fiind casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Andreev N. și Belîi L. au fost condamnați în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe termen de 3 ani, fiecare, și în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe termen de 2 ani, fiecare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, le-a fost stabilit definitiv 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani, fiecăruia. Potrivit art. 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele principale, urmând a fi executate de sine stătător.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Belîi L. și Andreev N. prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția acestora de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal și 328 alin. (1) Cod penal, și anume: declarațiile părților vătămate Pavalachi E., Stratulat Iu., a reprezentantului legal al părții vătămate minore Pavalachi S., a martorului Coroi M., raportul de expertiză medico-legală nr. 41 D din 15 februarie 2010 efectuat în privința lui Stratulat Iu.

Astfel, instanța de apel a conchis că există legătură de cauzalitate între acțiunile infracționale ale inculpaților și leziunile corporale depistate la Stratulat Iu. potrivit raportului de expertiză medico-legală.

Totodată, instanța a menționat că apreciază critic declarațiile martorilor Urîtu A., Panfile M., Bradu M., Sandu S., Stasiev V., Dancuța G., Artiomi I., Tomaș E., Sclifos A., care au fost făcute în favoarea inculpaților, deoarece Sclifos A. și Tomaș E. au relatat despre audierea părților vătămate la data de 10 iulie 2009, însă ultimii au indicat că au fost torturați, iar inculpații și-au depășit atribuțiile de serviciu în perioada 31 august 2009 – 01 septembrie 2009. Martorul, Urîtu A., nu indică perioada în care nu a văzut la Stratulat Iu. leziuni corporale, specificând la general anul 2009; martorul, Panfile M., chiar dacă a declarat că a recunoscut la poliție unele lucruri sustrase, nu indică de la cine acestea au fost ridicate; martorul Bradu M., a depus declarații contradictorii chiar cu cele depuse de inculpați, menționând că Stratulat Iu. i-a spus că a fost bătut de 3 băieți lângă Oficiul poștal din s. Ustia, r-nul Dubăsari, precum și că „cineva” l-ar fi pus la cale pentru a scrie plângere că l-ar fi bătut Belîi L. și Andreev N.; cele relatate de martorul Sandu S. nu infirmă declarațiile părților vătămate, deoarece la momentul comiterii infracțiunilor erau prezenți doar ultimii și inculpații; martorii Dancuța G., Stasiev V., Artiomi I. sunt colegi de serviciu cu inculpații, astfel aceștia urmăresc scopul ușurării situației în care s-au aflat colegii lor, iar ultimul nu este medic psihiatru sau psiholog de a da apreciere comportamentului și a diagnostica părțile vătămate.

La fel, instanța a dat apreciere critică și declarațiilor inculpaților Belîi L. și Andreev N., care pe tot procesul penal, nu și-au recunoscut vinovăția, declarând că în

exercitarea atribuțiilor lor de serviciu au acționat conform legii, nu au primit mijloace speciale (cătușe), iar minorii adică părțile vătămate îi incriminează din motiv că sunt în relații ostile cu poliția.

De asemenea, argumentul precum că părțile vătămate urmăresc incriminarea unor persoane nevinovate nu s-a confirmat, fiindcă ei pe întreg procesul penal au depus declarații consecutive, în prezența reprezentanților legali, a pedagogului și procurorului, fapt confirmat și prin rapoartele de expertiză psihiatrică-psihologică legală ambulatorie nr. 26a-2010 și 27a-2010.

Cele declarate în timpul audierilor, părțile vătămate au susținut și în timpul efectuării acțiunilor procesuale – verificarea declarațiilor la locul infracțiunii din 15 martie 2010 și 27 aprilie 2010, și confruntarea între părțile vătămate Statulat Iu. și Pavalachi E. cu Belii L. din 27 aprilie 2010, și respectiv 03 mai 2010 (f.d. 1-5, 12-14, v. 2).

La încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, instanța a făcut referire la art. 8 Cod penal, potrivit căruia caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, precum și art. 10 Cod penal, retroactivitatea legii penale mai blânde în timp.

S-a constatat că infracțiunea a fost comisă până la modificările introduse prin Legea nr. 252 din 08 noiembrie 2012, potrivit căruia acțiunile lui Belii L. și Andreev N. cădeau sub incidența art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal.

Prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în Codul penal au fost operate mai multe modificări, abrogându-se art. 309¹, iar indicii calificativi ai acestei norme penale se regăsesc în art. 166¹, însă instanța de apel nu a recalificat acțiunile inculpaților în baza legii noi, deoarece aceste două infracțiuni atentează la obiecte juridice diferite, regăsindu-se și în diferite Capitole ale Părții Speciale din Codul penal.

Actele de tortură au fost utilizate în cadrul activității de înfăptuire a justiției și anume, la 06 iulie 2009 de către inspectoratul de poliție Dubăsari a fost pornită cauza penală pe faptul furtului din gospodăria lui Panfile M., materialele fiind repartizate lui Belii L., iar potrivit ordonanței de formare a grupului de urmărire penală pentru efectuarea urmăririi penale a fost inclus și Andreev N.

Prin ordonanța din 01 septembrie 2009, Pavalachi E. și Statulat Iu. au fost scoși de sub urmărire penală, pe motiv că au făcut declarații incriminatoare sub influența colaboratorilor de poliție și acțiunile procesuale au avut loc cu încălcări ale drepturilor minorilor.

La 12 octombrie 2009, prin ordonanța procurorului Brigai S., s-a dispus acceptarea propunerii ofițerului de urmărire penală, Artiom I., de a nu porni urmărirea penală pe faptul furtului de bunuri ce aparțineau SRL „Vit-Nat Grup”, din motiv că suma prejudiciului nu cade sub incidența normelor penale, dar de a fi inițiat un proces contravențional în baza art. 105 Cod contravențional.

Așadar, la 31 august 2009, reprezentantul SRL „Vit-Nat Grup” a sesizat OUP despre comiterea unui furt și în baza plângerii au fost efectuate acțiuni de urmărire penală.

Acțiunile de depășire a atribuțiilor de serviciu, la momentul comiterii infracțiunii se regăseau în art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, iar la momentul pronunțării

hotărârii aceste prevederi au fost abrogate și cad sub incidența art. 328 alin. (1) Cod penal, prin urmare, instanța a conchis ca fiind dovedită faptele inculpaților atât sub aspectul elementului material al laturii obiective, cât și al laturii subiective, astfel instanța a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) și 328 alin. (1) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75-77, 84 și 87 Cod penal, precum și de toate circumstanțele cauzei, cum ar fi că inculpații anterior nu au fost condamnați, sunt la o vârstă tânără, concluzionând de a aplica în privința acestora pedeapsa închisorii, deoarece numai astfel va fi atins scopul pedepsei și de a combate impunitatea torturii.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Negru Olesea în numele inculpaților, prin care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței de achitare, în privința inculpaților.

În motivarea recursului a invocat ca temei de drept prevederile art. 427 Cod de procedură penală, considerând că instanța de apel în argumentarea deciziei sale a făcut referire la declarațiile părților vătămate depuse în cadrul primei instanțe și susținute în cea de apel, fără a le verifica cu cele declarate în cadrul urmăririi penale, în care sunt contradicții atât între cele declarate de fiecare parte vătămată în parte, precum și la diferite etape ale procesului. Martorii audiați în instanța de apel nu au adus careva informații utile, iar declarațiile lor urmau a fi apreciate critic atât timp, cât având calitatea de reprezentanți legali în procesul penal, au participat la acțiunile procesuale, consemnând prin semnătură participarea lor, nu au înaintat careva obiecții, iar în ședința instanței de apel au declarat informații contradictorii situației de fapt.

Totodată, a menționat că instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe cauza din prima instanță, ce conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpaților, în temeiul căruia fusese achitați în prima instanță. Instanța urma să procedeze la o nouă audiere atât a inculpaților, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatoare, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CEDO Spînu vs România din 29 aprilie 2008).

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2014 a fost admis recursul ordinar declarat, fiind casată total hotărârea instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat din conținutul deciziei instanței de apel că cauza a fost examinată fiind puse la baza condamnării inculpaților, doar probele acuzării, versiunea părților vătămate, a reprezentantului legal și martorului Coroi M., iar depozițiile inculpaților date în prima instanță nu au fost verificate de către instanța de apel.

Potrivit deciziei atacate, în baza art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, de condamnare a lui Belîi L. și Andreev N. în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) și 328 alin. (1) Cod penal,

prin care a agravat situația ambilor inculpați, agravare, ce nu contravine legii, deoarece s-a efectuat la judecarea apelurilor procurorului și a părții vătămate Stratulat Iu.

Însă, în această parte, instanța de recurs a constatat, că judecând cauza în ordine de apel, după regula primei instanțe, prin adoptarea unei hotărâri de condamnare, după o altă hotărâre a instanței inferioare, de achitare, instanța de apel nu a audiat inculpații, asupra învinuirilor formulate, ci s-a redus la darea citirii declarațiilor depuse de ultimii în calitate de bănuiți, dar nici de cum cele depuse la judecarea cauzei în prima instanță, declarații care, instanța le-a reținut în favoarea inculpaților.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel urma să procedeze la o nouă audiere atât a inculpaților, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți.

În speța dată, procedura în fața instanței de apel era o procedură completă, care urma aceleași reguli ca și cea în fața instanței de fond. Instanța de apel putea să decidă asupra vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, după o apreciere completă a chestiunii privind vinovăția, în urma cercetării în direct a probelor deja acumulate, sau administrării, după caz, a noilor mijloace probatorii. Elementele probatorii trebuie, în principiu, să fie prezentate în fața acuzatului în ședință publică, în vederea asigurării unei dezbateri bazate pe principiul contradictorialității, fapt ce nu a fost făcut de către instanța de apel.

Astfel, instanța de recurs a notat că nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24, 26 Cod de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, poate fi apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Totodată, instanța de recurs a remarcat că pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel de mai multe ori a avut loc modificarea completelor de judecată, iar ultima modificare a completelor a avut loc la 27 martie 2013, prin încheierea președintelui Curții de Apel Chișinău, ce a avut loc în următoarea componență: L. Catan – președinte, Gh. Iovu, M. Buruian - judecători, complet care a început judecarea cauzei în ordine de apel în fond. Însă, prin încheierea președintelui Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014, în legătură cu faptul că judecătorul Catan L. a fost numită judecător la Curtea Supremă de Justiție, împuternicirile căruia pentru Curtea de Apel Chișinău nu au fost prelungite, s-a dispus constituirea unui noi complet de judecată în cauza penală în privința lui Belii L. și Andreev N., în următoarea componență: președinte – Gh. Iovu, M. Buruian, Gh. Lîsîi.

În acest aspect, instanța de recurs, a relevat în speță că, potrivit art. 31 alin. (4) Cod de procedură penală, împuternicirile judecătorilor transferați, degrevați, detașați, suspendați sau eliberați din funcție în timpul judecării cauzelor penale aflate în faza de terminare se mențin, conform hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii, până la încheierea judecării cauzei respective.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii, din 05 noiembrie 2013, nr. 807/34, a fost admis demersul președintelui Curții de Apel Chișinău, referitor la

menținerea împuternicirilor judecătorului Catan L., pentru finisarea cauzelor aflate în procedură la Curtea de Apel Chișinău, inclusiv și pentru cauza penală în privința lui Belîi L. și Andreev N.

Potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată în instanța de apel se atestă faptul că completul de judecată în speță a fost modificat la etapa susținerilor verbale, ceea ce contravine art. 31 alin. (4) Cod de procedură penală. Prin urmare, președintele Curții de Apel Chișinău nu era în drept să modifice componența completului de judecată, contrar normelor enunțate.

Astfel spus, rezultă că prevederile referitor la schimbarea completului de judecată au fost încălcate de către instanța de apel, iar potrivit art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu.

Deoarece încălcările normelor procedurale menționate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, ce nu pot fi corectate de către instanța de recurs, s-a impus soluția admiterii recursului ordinar declarat, cu casarea totală a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015 au fost admise apelurile declarate, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Andreev N. și Belîi L. au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza:

- art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr. 139 din 30.06.2005), fiecare, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept, pe un termen de 3 ani;

- art. 328 alin. (1) Cod penal, fiecare, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate le-a fost numită inculpaților, fiecăruia, pedeapsă definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de 4 ani.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că Belîi Leonid, exercitând, în baza ordinului MAI nr. 256 ef. din 05.06.2009, funcția de șef de post, ofițer operativ de sector al postului de poliție Ustia al CPR Dubăsari, acționând împreună și de comun acord cu Andreev Nicolae, care exercita, în baza ordinului MAI nr. 583 ef. din 12.12.2008, funcția de ofițer operativ de sector al postului de poliție Ustia al CPR Dubăsari și fiind astfel, conform art. 123 alin (1) Cod penal, persoane publice, investite cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în una din zilele lunii iulie 2009, în jurul orei 13.00, în incinta biroului 17 a SP Ustia a CPR Dubăsari, încălcând flagrant prevederile art. 24 al Constituției, prevederile art. 3 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale din 04.11.1950, urmărind scopul de a obține de la minorii Stratulat Iurie și Pavalachi Efim, care se aflau acolo fără reprezentanți legali,

autodenunțul privitor la furtul bunurilor materiale de la Panfile Mihail, ce a avut loc la data de 25.06.2009 în gospodăria acestuia din s. Ustia, r. Dubăsari, i-au torturat pe Stratulat Iu. și Pavalachi E., încătușându-i cu mâinile la spate și ridicându-le în sus, provocându-le dureri fizice, iar Andreev N., cu un lemn, ce constituie parte componentă a unui scaun, îl lovea pe minorul Stratulat Iu. peste picioare, după care și cu pumnii în diferite regiuni ale corpului. În urma acțiunilor inculpaților, părțile vătămate minore au recunoscut săvârșirea furtului din gospodăria lui Panfile M., împreună cu alte două persoane.

Continuându-și acțiunile criminale, Belîi L. la 01.09.2009, în jurul orei 10.00, în incinta biroului 17 a SP Ustia a CRP Dubăsari, urmărind scopul de a obține de la minorul Stratulat Iu. autodenunțul privitor la furtul din atelierul SRL „Vit-Nat Grup”, amplasat în s. Ustia, r. Dubăsari, l-a torturat pe acesta, aplicându-i lovituri cu palma peste față și trei lovituri cu bastonul de cauciuc peste spate, obținând recunoașterea comiterii furtului nominalizat împreună cu Pavalachi E. În urma acțiunilor ilegale ale lui Belîi L., lui Stratulat Iu. i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 41D din 15.02.2010, leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului.

Tot, Belîi L. și Andreev N., în luna iulie 2009, data și ora exactă nu a fost posibil de stabilit, după ce primul i-a adus pe minorii Stratulat Iu. și Pavalachi E., fără reprezentanți legali, la CRP Dubăsari, i-a întrebat despre sustragerea bunurilor din gospodăria lui Panfile M., ce a fost comisă la data de 25.06.2009 și primind răspuns că ei nu cunosc nimic, în ordine consecutivă i-au încătușat și torturat, pentru a recunoaște vina în săvârșirea furtului pe care nu l-au comis, Andreev N. lovind minorii cu pumnii în diferite regiuni ale corpului. În urma acțiunilor ilegale ale inculpaților, minorii au recunoscut că au săvârșit infracțiuni. În continuare, pentru atingerea scopului propus, inculpații Andreev N. și Belîi L., cu automobilul ultimului de model „VW Golf II” l-au dus pe Stratulat Iu. la domiciliul lui Andreev N., situat în s. Ustia, r-nul Dubăsari, unde încătușându-l de piciorul drept și de mâna stângă pentru a-l imobiliza, l-au deținut pe parcursul nopții în grajdul gospodăriei vizate, ducându-l a doua zi la CRP Dubăsari, unde au continuat constrângerea în vederea obținerii declarațiilor referitor la cazul furtului din gospodăria lui Panfile M.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, faptele inculpaților au fost calificate *de drept* de către instanța de apel în baza art. 328 alin. (1) Cod penal și anume – *acțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu comisă de către o persoană cu funcții de răspundere, adică depășirea în mod vădit a limitei drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, soldată cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice*, precum și în baza art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Codului penal până la modificările introduse în baza Legii nr. 252 din 08.11.2012) și anume – *tortură, adică provocarea intenționată a unei dureri puternice, fizice și psihice persoanei, cu scopul de a obține de la aceasta informații de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta la comis, dureri care au fost provocate de două persoane cu funcției de răspundere, săvârșite cu bună știință asupra minorilor*.

Instanța de apel a menționat că, deși inculpații nu și-au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor imputate, aceasta se demonstrează prin declarațiile părților vătămate Pavalachi E., Stratulat Iu., reprezentantul legal al părții vătămate Pavalachi S., martorilor Coroi M., Urîtu A., Panfile M., Bradu M., Sandu S., Stasiev V., Dancuța

G., Artiom I., Tomaș E., Scifos A., precum și prin materialele dosarului: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii (plângerea) lui Stratulat Iu. din 01 septembrie 2009 (f.d. 2 v. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 302 D din 01.09.2009 (f.d. 6 v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.11.2009 cu tabel fotografic (f.d. 106-111 v. 1); raportul de expertiză psihiatrică-psihologică legală ambulatorie nr. 27 a-2010 din 02.02.2010, a lui Pavalachi E. (f.d. 123 v. 1); raportul de expertiză psihiatrică-psihologică legală ambulatorie nr. 26 a-2010 din 02.02.2010 a lui Stratulat Iu. (f.d. 129-130 v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.03.2010 cu tabel fotografic (f.d. 164-174 v. 1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor bănuțului Andreev N. la locul infracțiunii din 03.03.2010 cu anexă (tabel fotografic) (f.d. 170 v. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15 martie 2010 cu tabelul fotografic (f.d. 179-191 v. 1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămăte Stratulat Iu. la locul infracțiunii din 15 martie 2010 cu tabel fotografic (f.d. 192-213 v. 1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămăte Păvălachi E. la locul infracțiunii din 13 aprilie 2010 cu tabel fotografic (f.d. 192-213 v. 1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămăte Stratulat Iu. la locul infracțiunii din 27 aprilie 2010 cu tabel fotografic (f.d. 229-237 v. 1); procesul-verbal de confruntare dintre minorul Pavalachi E. și Belii L. din 27 aprilie 2010 (f.d. 1-5 v. 2); procesul-verbal de confruntare dintre minorul Stratulat Iu. și Belii L. din 03 mai 2010 (f.d. 12-14 v. 2).

Poziția inculpaților despre nevinovăția lor în săvârșirea infracțiunilor imputate, de către instanța de apel a fost respinsă, chiar prin declarațiile martorilor apărării care sunt colegi ai inculpaților și în același timp colaboratori ai CPR Dubăsari, care au declarat că în acea perioadă i-au văzut pe minorii Stratulat Iu. și Pavalachi E. în incinta CPR Dubăsari, în biroul inculpaților fără prezența reprezentanților legali, totodată fiind audiați pe diferite cazuri, inclusiv și pe cazul de furt de la Panfile M. de care au fost bănuți, mai mult ca atât persoanele care ar fi comis furtul nu au fost stabilite de organele de urmărire penală.

Argumentele inculpaților referitor la faptul că părțile vătămăte urmăresc incriminarea unor persoane nevinovate au fost respinse de către instanța de apel, deoarece pe tot parcursul examinării cauzei aceștia au făcut declarații consecutive, în prezența reprezentanților legali, a pedagogilor și a procurorului, fapt confirmat și prin rapoartele de expertiză psihiatrică-psihologică legală ambulatorie nr. 26 a-2010 și 27 a-2010, prin concluziile cărora s-a stabilit că părțile vătămăte relatează consecvent, cu încărcătură, cu retrairi, fapt ce demonstrează că evenimentele s-au întâmplat în realitate, ei înțelegând corect caracterul infracțional a acțiunilor îndreptate asupra lor.

Din declarațiile reprezentantului legal al părții vătămăte minore Păvălache E. - Păvălache Svetlana rezultă, că în dimineața când a avut loc maltratarea fiului ei, minorul Păvălache E. a fost luat forțat din casă de către inculpatul Belii L. și fără să o citeze pe ea ca reprezentant legal, l-au urcat forțat pe minorul Păvălache E. și s-au deplasat la CPR Dubăsari, peste ceva timp s-a deplasat și ea la CPR Dubăsari, unde intrând în biroul inculpatului, fiul ei minor își ștergea lacrimile și la întrebarea ei, ce se întâmplase, acesta i-a comunicat că a fost lovit de către inculpatul Belii L. și că ultimul îl impunea să declare că a furat din casa lui Panfile M.

Prin procesul - verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate Stratulat Iu. la locul infracțiunii în gospodăria învinutului Andreev N. și prin tabelul fotografic (f.d. 230 - 237 v. 1) s-a constatat că partea vătămată Stratulat Iu. în una din zilele lunii iulie 2009 a fost adus de Belii L. și Andreev N., fiind închis într-o odaie cu o intrare și un geam, unde a stat toată noaptea fiind prins cu cătușe de mâna dreaptă și piciorul stâng de către Andreev N. În această ordine de idei și concluziile raportului de examinare medico-legală nr. 302 D din 01.09.2009, confirmă că minorului Stratulat Iu. i-au fost cauzate leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății sub formă de echimoze de pe spate, gamba stângă, excoriația de pe antebrațul stând au fost produse cu un corp contondent, fapt confirmat și de martorii audiați în ședința de judecată, că în acea perioadă partea vătămată avea leziuni corporale vizibile. Totodată, părțile vătămate au declarat că după ce au ieșit din biroul comisariatului, au plecat împreună la Procuratura Dubăsari unde au scris plângere împotriva lui Andreev N. și Belii L. și aproximativ peste o lună s-au întâlnit cu inculpații, care le cereau să-și retragă cererea și să declare că nu ei i-au bătut.

Totodată, instanța de apel a menționat în partea ce ține de calificarea faptelor inculpaților pentru excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu, că încadrarea faptelor conform agravantelor prevăzute la lit. a) „*de aplicare a violenței*” și lit. c) „*de tortură sau acțiuni care înjosesc demnitatea părții vătămate*” semne calificative agravante prevăzute la alin. (2) art. 328 Cod penal, au fost excluse prin Legea nr.252 din 08.11.2012.

Astfel, instanța de apel a concluzionat în situația în care acțiunile infracționale de tortura au avut loc cu scopul de a obține de la persoane, adică de la părțile vătămate informații sau mărturisiri, de a pedepsi pentru un act pe care acestea le-au comis ori sânt bănuite că l-au comis, de a le intimida, atunci când o asemenea durere sau suferință este provocată de către o persoană publică sau persoană care exercită atribuțiile unei autorități publice, sau de către oricare persoană care acționează cu titlu oficial, aceste fapte se impun a fi încadrate nu conform art. 166¹ alin. (1) Cod penal, ci conform prevederilor art. 166¹ alin. (3) Cod penal, iar în sensul prevederilor art. 8 Cod penal și art. 10 Cod penal această lege nu poate fi aplicată ori va fi înrăutățită situația inculpaților și în atare circumstanțe se impune reîncadrarea faptelor de la art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, la art. 328 alin. (1) Cod penal.

La fel, instanța de apel a relevat, reieșind din gravitatea infracțiunii de tortură și pericolul social al faptei penale comise de un agent al statului, este inacceptabilă liberarea condiționată de răspundere penală în condițiile art. 90 Cod penal, „corectarea” persoanei fără aplicarea unei pedepse penale reale fiind contestabilă și nejustificată din punct de vedere a echității sociale.

Astfel, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în corespundere cu prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal instanța de apel a ținut cont, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Deliberând asupra pedepsei în privința inculpaților, instanța de apel în legătură cu modificările din 08.11.2012 prin Legea nr. 525, operate la Codul penal prin care art.

309¹ Cod penal a fost abrogat și ținând cont de prevederile art. 10 Cod penal, conform căroră, legea penală, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi va aplica anume aceste prevederi legale ca fiind mai favorabile situației inculpaților.

Prin urmare, instanța de apel a decis asupra categoriei și mărimii termenului pedepsei în privința inculpaților pentru faptele infracționale prevăzute la art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr. 139 din 30.06.2005) și art. 328 alin. (1) Cod penal ținând cont de gradul pericolului social al faptelor comise, de prejudiciul adus statului, de personalitatea inculpaților, anterior ei nu au fost judecați, se caracterizează pozitiv, sânt de o vârstă tânără, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de posibilitatea de a atinge scopul de reeducare a inculpaților, faptul că nu au recunoscut vina, astfel considerând necesar a le numi pedeapsa închisorii izolându-i de societate, cu dispunerea executării pedepsei în locurile de detenție.

11. Decizia instanței de apel este contestată cu recursuri ordinare de către:

11.1 Inculpatul Belîi L., prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței prin care a fost achitat de învinuirea săvârșirii infracțiunilor imputate. În motivarea recursului său invocă că:

- reieșind din materialele cauzei, s-a stabilit lipsa oricăror dubii, precum că Stratulat Iu. și Pavalachi E., au recunoscut faptele de furt în baza unei proceduri legale efectuată de către procuror, iar prin declarațiile martorilor s-a stabilit că ultimii până la audiere în calitatea lor de bănuiți nu au fost maltratați, lipsind careva semne de maltratare;

- în cadrul cercetării judecătorești, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel s-a stabilit cu certitudine lipsa autodenunțurilor din partea minorilor Stratulat Iu. și Pavalachi E., ce confirmă suplimentar, lipsa scopului de maltratare;

- concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 302 din 01.09.2009 sânt inadmisibile, deoarece de la începutul lunii iunie și până la 01 septembrie 2009, au expirat aproximativ două luni. Totodată, prin acest raport de expertiză nu este constatată proveniența leziunilor corporale. Mai mult ca atât Stratulat Iu., a declarat în ședință de judecată, că la 30-31.08. 2009 a fost bătut de către Chirilov Gh., fiind bănuit de sustragerea unei sume de bani, fapt confirmat și de martorul Bradu M.;

- în prima instanță și în cea de apel s-a stabilit că Belîi L. la data de 01.09.2009 de la orele 07.00 pînă la orele 16.00, s-a aflat la școala din s. Ustia, fiind implicat la susținerea ordinii publice, fapt ce combate învinuirea că la aceiași dată în jurul orelor 10.00 în bir. 17 al SP Ustia CPR Dubăsari, i-a aplicat lovituri lui Stratulat Iu., pentru obținerea autodenunțului referitor la furtul din atelierul SRL „Vit-Nat Grup”;

- inexistența acțiunilor de presiune asupra minorilor Stratulat Iu. și Pavalachi E. a fost constatată în cadrul cercetării judecătorești prin declarațiile martorilor.

În drept, recurentul și-a întemeiat recursul său în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

11.2 Avocatul Balan Angela în numele inculpatului Belii L., prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței prin care a fost achitat ultimul de învinuirea săvârșirii infracțiunilor imputate. În motivarea recursului său invocă că:

- declarațiile tuturor martorilor ale părții acuzării vin în contradicție deplină cu declarațiile părților vătămate. Prin declarațiile martorilor Coroi M. și Sandu S. este cert dovedit, că ultimii au fost interogați imediat după ce părțile vătămate, au făcut declarații în condițiile legii în fața procurorului Domenti M. Prin declarațiile lor se confirmă, că nu au văzut careva urme a leziunilor corporale pe corpul părților vătămate. Prin declarațiile martorului Scrifos A., care a participat în calitate de pedagog la 10 iulie 2009, la interogarea părților vătămate, este dovedit, că ultimii nu aveau semne de maltratare și nici nu au declarat, că au fost bătuți sau maltratați de cineva;

- potrivit rechizitoriului, inculpatul Belii L. ar fi maltratată părțile vătămate cu scopul de a dobândi autodenunț cu privire la furtul în gospodăria lui Panfile M., însă în materialele dosarului lipsește autodenunț din partea minorilor, drept rezultat al pretinselor maltratări, precum lipsește vre-un proces verbal de interogare a minorilor întocmit de Belii L. și Andreev N., referitor la furtul menționat, fapt ce dovedește lipsa motivului și scopului de comitere a infracțiunii incriminate. Prin urmare lipsește latura subiectivă a acestei infracțiuni;

- reieșind din materialele cauzei, s-a stabilit lipsa oricăror dubii, precum că Stratulat Iu. și Pavalachi E., au recunoscut faptele de furt în baza unei proceduri legale efectuată de către procuror, iar prin declarațiile martorilor s-a stabilit că ultimii până la audiere în calitatea lor de bănuiți nu au fost maltratați, lipsind careva semne de maltratare. Astfel, obținerea unui autodenunț pe faptele de furt, care au fost recunoscute și înregistrate în condițiile legii, este irațională;

- instanța de apel a admis o eroare, condamnând inculpații în lipsa laturii subiective a infracțiunii incriminate

- concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 302 din 01.09.2009 sânt inadmisibile, deoarece de la începutul lunii iunie și până la 01 septembrie 2009, au expirat aproximativ două luni. Totodată, prin acest raport de expertiză nu este constatată proveniența leziunilor corporale. Mai mult ca atât Stratulat Iu., a declarat în ședință de judecată, că la 30-31.08. 2009 a fost bătut de către Chirilov Gh., fiind bănuit de sustragerea unei sume de bani, fapt confirmat și de martorul Bradu M.;

- în prima instanță și în cea de apel s-a stabilit că Belii L. la data de 01.09.2009 de la orele 07.00 până la orele 16.00, s-a aflat la școala din s. Ustia, fiind implicat la susținerea ordinii publice, fapt ce combate învinuirea că la aceeași dată în jurul orelor 10.00 în bir. 17 al SP Ustia CPR Dubăsari, i-a aplicat lovituri lui Stratulat Iu., pentru obținerea autodenunțului referitor la furtul din atelierul SRL „Vit-Nat Grup”;

- inexistența acțiunilor de presiune asupra minorilor Stratulat Iu. și Pavalachi E. a fost constatată în cadrul cercetării judecătorești prin declarațiile martorilor.

În drept, apărătorul și-a întemeiat recursul său în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

11.3 Avocatul Balan Angela în numele inculpatului Andreev N., prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței prin care a fost achitat ultimul de învinuirea

săvârșirii infracțiunilor imputate. În motivarea recursului său sânt invocate argumente identice cu cele ale recursului ordinar declarat în numele inculpatului Belîi L., întemeindu-le, la fel, în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat prin care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, deoarece recurenții solicită reaprecierea probelor considerând că nu au fost respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, însă din materialele cauzei rezultă că la examinarea speței în instanța de apel s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, iar în baza probelor acumulate just s-a reținut starea de fapt și de drept, și încadrat acțiunile inculpaților.

13. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, însă din alte motive decât cele indicate de recurenți, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Așadar, reieșind din textul recursurilor declarate, autorii le întemeiază prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, din următoarele temeiuri - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* precum și în baza pct. 8) al aceleiași norme menționate supra, care prevede că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.*

Însă, în sprijinul poziției sale, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

La fel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

De asemenea, Colegiul menționează că, fiecare probă, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Pornind de la conținutul recursurilor declarate și argumentele specificate în pct. 11.1-11.3 al prezentei decizii, Colegiul atestă că în principiu, acestea sunt similare și majoritatea criticilor de fapt se referă la dezacordul cu modalitatea de apreciere a

probelor administrate în prezenta speță, de către instanța de apel, însă aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept, de către instanțele de fond, iar dezacordul părților în acest sens nu constituie temei pentru desființarea unei hotărâri judecătorești și temei pentru recurs, deoarece nu este prevăzut în alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Precum a fost menționat mai sus, recurenții, invocă ca unul din temeiurile pentru recurs prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, enunțând în întregime textul acestei norme ca temeiuri pentru recurs. Astfel, Colegiul evidențiază că acest punct al normei date, conține de fapt 5 temeiuri ce pot fi invocate în recurs, însă recurenții nu au concretizat care din aceste temeiuri le pun la baza cererii înaintate și prin ce se confirmă incidența acestor temeiuri de casare în cauza dată.

Verificând lucrările dosarului, Colegiul reține că, după dispunerea de către instanța de recurs a rejudecării cauzei, instanța de apel examinând apelurile declarate în prezenta cauză, a cercetat suplimentar probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 34-43 v. 4), fiind audiate suplimentar părțile vătămate, inculpații, martorii Oprea V. și Stratulat I., inclusiv la cererea apărătorului, au fost cercetate suplimentar probele administrate în prima instanță și au fost anexate probe noi, cu consemnarea acestora în procesul-verbal. Ținând cont de prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel le-a apreciat just în corespundere cu cerințele art. 101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, astfel, corect ajungând la concluzia că vina inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate și-a găsit confirmarea.

În temeiul prevederilor legale sus enunțate, analizând textul deciziei instanței de apel, în raport cu argumentele invocate în apelurile declarate, în viziunea Colegiului lărgit, această instanță și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat, iar autorii recursurilor, de fapt, nu aduc careva argumente noi, ce ar combate concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate. În principiu, instanța de apel a respectat rigorile ce se regăsesc în dispozițiile art. 414, 417 Cod de procedură penală, pronunțându-se motivat asupra argumentelor esențiale ale apelului, ceea ce exclude prezența temeiurilor pentru recurs invocate și prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Din textul recursurilor declarate sub aspectul prezenței temeiului de casare prevăzut de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal reține că, recurenții invocă, precum că din cumulul de probe administrat la judecarea prezentei cauze nu s-a confirmat în acțiunile inculpaților, motivul și scopul pentru a comite infracțiunile imputate lor, adică lipsește latura subiectivă a acestor infracțiuni.

Reieșind din materialele cauzei inculpații au fost învinuiți și condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr. 139 din 30.06.2005), totodată fiind învinuiți și de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal (redacția până la modificările introduse în baza Legii nr. 252 din 08.11.2012), însă au fost condamnați în baza art. 328

alin. (1) Cod penal, din motiv că agravantele prevăzute la lit. a) și c) ale alin. (2) al normei vizate, au fost abrogate.

Prin urmare, potrivit doctrinei penale *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 309¹ Cod penal, se caracteriza prin intenție directă sau indirectă. Mai precis, intenția de a săvârși infracțiunea de tortură este o intenție directă în acele cazuri în care scopul urmărit de făptuitor este un scop special, evoluând sub oricare din următoarele forme: 1) obținerea de la persoana efectiv torturată sau de la o persoană terță a informațiilor sau mărturisirilor; 2) pedepsirea persoanei efectiv torturate pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis; 3) intimidarea sau exercitarea de presiuni asupra persoanei efectiv torturate sau asupra unei terțe persoane. Teoria juridică accentuează, că existența infracțiunii de tortură nu este determinată de atingerea scopului vizat de către făptuitor, iar motivele infracțiunii specificate la art. 309¹ Cod penal, pot avea o coloratură extrem de variată: interesul material, năzuința de a se autoafirma, înțelegerea denaturată a obligațiilor de serviciu, incapacitatea de a soluționa pe căi legale problema procesuală creată; răzbunarea, gelozia, invidia, ura, motive sadice etc.

Faptul, că în acțiunile inculpaților este prezentă *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute de art. 309¹ Cod penal, manifestată prin intenție directă a fost confirmată prin declarațiile părților vătămate, date în cadrul instanței de apel, care au declarat că susțin declarațiile date în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată, din care rezultă că aceștia de către inculpații, Belîi L. și Andreev N., care exercitau funcțiile de șef de post și respectiv ofițer operativ al postului de poliție Ustia a CPR Dubăsari, au fost maltratați în una din zilele lunii iulie 2009, pentru a obține informații și mărturii despre comiterea furtului din gospodăria lui Panfile M., respectiv și informații despre locul aflării lucrurilor furate și complicitii săvârșirii acestui furt, fiindu-le cauzate dureri și suferințe puternice, fizice și psihice prin faptul că au fost încătușați cu mâinile la spate, iar apoi ridicați de mâni în sus de către inculpatul Belîi L. La fel, reieșind din declarațiile părților vătămate, date în cadrul urmăririi penale și susținute în cadrul primei instanțe și instanței de apel, rezultă că inculpatul Andreev N. le aplica lovituri cu un baston din lemn, iar în urma acestor acțiuni, deoarece nu mai suportau durerile, ei au fost nevoiți să recunoască că au comis furtul din gospodăria lui Panfile M. De asemenea, partea vătămată Stratulat Iu. a relatat că în perioada sfârșitul lunii august, începutul lunii septembrie 2009, de către inculpatul Belîi L. a fost maltratată iarăși, pentru a obține informații despre furtul comis din atelierul SRL „Vit-Nat Grup”, fiind lovit cu palma peste față și un baston de cauciuc, a fost nevoit să recunoască și acest caz de furt. În consecință, motivul și scopul comiterii infracțiunii de tortură prevăzută de art. 309¹ Cod penal, a fost manifestat de către inculpați prin faptul că au fost în incapacitate de a soluționa pe căi legale problema privind descoperirea persoanelor ce au comis furtul de la Panfile M. și lucrurile sustrase de la acesta, incriminând săvârșirea infracțiunii date părților vătămate-persoane minore și social-vulnerabile, care erau limitate în informare, inclusiv și reprezentanții lor legali, de a se apăra efectiv de învinuirile aduse.

În continuare, considerentele teoretice specifică că *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute de art. 328 Cod penal se caracterizează prin intenție directă sau indirectă.

Făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege.

În opinia instanței de recurs, în prezenta speță s-a confirmat în acțiunile inculpaților și prezența laturii subiective a infracțiunii depășirea atribuțiilor de serviciu prevăzută de art. 328 Cod penal, fapt confirmat la fel prin declarațiile părților vătămate, din care rezultă că de către inculpați au fost aduși la comisariatul de poliție și care știind cu certitudine că sunt minori, în lipsa reprezentanților săi legali, au fost maltratați pentru a recunoașterea comiterea infracțiunii de furt de la Panfile M. și respectiv din atelierul SRL „Vit-Nat Grup”. La fel, inculpații năzuind de a obține declarațiile de recunoaștere a vinei și a determina minorul Stratulat Iu. să indice complicită și locul aflării bunurilor furate din gospodăria lui Panfile M., l-au transportat la domiciliul inculpatului, Andreev N., încătușându-l de mână și picior l-au lăsat să înnopteze în grajdul gospodăriei, ce aparține inculpatului Andreev N. De asemenea, manifestarea certitudinii privind depășirea atribuțiilor de serviciu de către inculpați a fost confirmat și prin declarațiile martorului Pavalachi S., din care rezultă că inculpatul Belîi L., venind cu automobilul său de culoare roșie în care era și inculpatul Andreev N., a intrat fără voie în casă și l-a apucat de spate și ridicat pe fiul său minor, Pavalachi E., din pat și i-a spus că merge la poliție, iar la insistența sa de a-i permite ultimului să se îmbrace și să mănânce, inculpatul Belîi L., i-a spus că la poliție îl vor îmbrăca și hrăni. Din declarațiile acestui martor, se menționează că nu a fost invitată să-l însoțească pe minorul Pavalachi E., ca reprezentant legal al acestuia.

Colegiul penal reține, din studiul conținutului declarațiilor făcute de către părțile vătămate pe tot parcursul urmăririi penale, în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță și în instanța de apel, ținând cont de faptul procedurii îndelungate de judecare a cauzei, că declarațiile acestora au fost consecvente, coroborând între ele și cu declarațiile martorilor Pavalache S., Oprea V., Stratulat I., precum și cu materialele dosarului enunțate la pct. 10 al prezentei decizii.

În ce privește alegațiile recurenților, precum că declarațiile vătămate vin în contradicție cu declarațiile martorilor Coroi M., Sandu S., Sclifos A., care au declarat că nu au văzut careva urme de violențe la Stratulat Iu. și Pavalache E., după interogarea lor, Colegiul penal consideră că acestea nu indică la nevinovăția inculpaților. Din declarațiile părților vătămate, rezultă că inculpații i-au încătușat ridicându-le brațele sus, provocându-le dureri insuportabile, aplicându-le lovituri cu un băț lung din lemn peste picioare, cu baston din cauciuc la tălpi, pe spinare, cu palmele peste față, adică modalitatea și localizarea acestor lovituri nu putea fi neapărat observate de către acești martori. Mai mult ca atât, din declarațiile date de către martorul, Coroi M., în cadrul cercetării judecătorești (f.d. 172 v. 2) rezultă că la întrebarea lui adresată părților vătămate de ce au mințit că el a participat cu ei la furt, ei i-au răspuns că au fost bătuți de către 2 polițiști, menționându-l ca pe unul din ei pe Andreev N. Totodată, părțile vătămate au menționat, că au fost impuși să-l denunțe și pe Sandu S. Având în vedere declarațiile acestui martor, în viziunea Colegiului lărgit, acestea coroborează cu declarațiile părților vătămate și indirect confirmă vina inculpaților în comiterea faptelor incriminate ultimilor.

Nu pot fi reținute de către instanța de recurs argumentele recurențelor referitor la faptul că, deoarece la materialele cauzei lipsește careva denunț întocmit de părțile vătămate pe faptul furturilor de la Panfile M. și atelierul SRL „Vit-Nat Grup”, precum și careva procese verbale de audiere a minorilor întocmite de către inculpați, faptul dat indică la lipsa motivului și scopului de comitere a infracțiunilor incriminate acestora. La acest capitol, Colegiul remarcă că, deși la materialele cauzei nu este vreun autodenunț al părților vătămate și proces-verbal de audiere a acestora, întocmit de către inculpați, acest fapt nu indică direct la nevinovăția lor. În virtutea funcțiilor deținute de inculpații Belîi L. și Andreev N., ca șef de post și respectiv ofițer operativ de sector al postului de poliție Ustia, aceștia erau obligați să investigheze și să acumuleze informații despre infracțiunile săvârșite inclusiv pe teritoriul satului Ustia r-nul Dubăsari, îndeplinind diferite indicații ale ofițerilor de urmărire penală și procurorilor, inclusiv în vederea identificării persoanelor ce au comis infracțiuni. Mai mult ca atât, potrivit ordonanței din 10 iulie 2009 emisă de Procurorul-interimar al r-lui Dubăsari, Bradu V., (f.d. 31 v. 1) a fost dispus formarea grupului de urmărire penală pentru efectuarea urmăririi penale pe cazul furtului bunurilor materiale de la Panfile M., unde a fost inclus și inculpatul Andreev N., în calitate de ofițer operativ de sector. Tot aici, de menționat este și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 august 2009, pe faptul furtului de pe teritoriul SRL „Vit-Nat Grup” (f.d. 90 v. 1), unde a participat și inculpatul Belîi L., în calitate de inspector de sector al CPR Dubăsari, semnând acest proces verbal. Nu sânt de neglijat în acest sens și declarațiile martorului Panfile M., date în cadrul cercetării judecătorești (f.d. 177 v. 2), unde a fost menționat că: *„Pe cazul furtului s-au ocupat și d-nul Andreev N. și Belîi L., ei au venit la fața locului, au efectuat investigațiile”*. Toate aceste împrejurări întemeiat au permis instanței de apel de a conchide că inculpații au avut motive și scopuri de a comite infracțiunile imputate.

Criticele recurențelor, precum că părțile vătămate au recunoscut comiterea furtului din gospodăria lui Panfile M. în baza unei proceduri legale efectuată de către procuror, din care considerente este irațională obținerea autodenunțului de la minorii Stratulat Iu. și Pavalache E., Colegiul lărgit le consideră nefondate, deoarece prin ordonanța din 01.09.2009 (f.d. 53, 70 v. 1) emisă de procurorul în Procuratura r-lui Dubăsari, Brigai S., privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Pavalachii E., Stratulat Iu. și Sandu S., pe faptul furtului din gospodăria lui Panfile M. a fost constatat: *„La fel, în cadrul urmăririi penale s-a stabilit, că în luna iulie 2009 minorul Stratulat Iurie, în lipsa reprezentantului legal, la reconstituirea la fața locului în gospodăria lui Panfile Mihail a fost condus de către colaboratorul de poliție Belîi Leonid, la CPR Dubăsari. Acolo se afla și minorul Pavalachi Efim, care de asemenea era fără reprezentant legal, unde ambii au fost întrebați despre sustragerea bunurilor din gospodăria lui Panfile Mihail, locuitor al s. Ustia, r-nul Dubăsari. Explicând că nu cunosc nimic, minorii numiți, consecutiv au fost încătușați și torturați pentru a recunoaște vina în săvârșirea furtului pe care nu l-au comis. În acest timp, Andreev Nicolai lovea pe minorii Stratulat Iurie și Pavalachi E. cu pumnii în diferite regiuni ale corpului pentru ca ei să recunoască furtul din gospodăria lui Panfile Mihail. Fiind astfel aplicate acte de tortură în privința minorilor Stratulat Iurie și Pavalache Efim aceștia au recunoscut că au săvârșit infracțiunea”*. Astfel, prin ordonanța

menționată, ce nu a fost contestată de careva părți, se constată că acțiunile procesuale efectuate de către procurorul, Domenti M. și ofițerul de urmărire penală Donu V., și anume audierea suplimentară a minorilor Stratulat Iu. și Pavalachi E., reconstituirea la fața locului în gospodăria lui Panfile M., au fost efectuate sub influența fizică și psihică a unor colaboratori de poliție a CPR Dubăsari, adică a inculpaților. Fapt ce confirmă subsidiar, că inculpații au săvârșit infracțiunile imputate și din care considerente sânt neîntemeiate argumentele părții apărării precum că, instanța de apel a admis erori condamnând inculpații în lipsa laturii subiective.

În privința argumentelor recurențelor precum că concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 302 din 01.09.2009 sunt inadmisibile, deoarece de la începutul lunii iunie și până la 01 septembrie 2009, au expirat aproximativ 2 luni, nefiind constatată proveniența leziunilor corporale, instanța de recurs le consideră neîntemeiate. La acest argument, în primul rând Colegiul remarcă, că raportul nr. 302 din 01.09.2009, este unul de examinare medico-legală și nu de expertiză medico-legală, precum indică partea apărării. Însă, concluziile raportului de examinare medico-legală nr. 302, au fost confirmate prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 41D din 15.02.2010, prin care s-a constatat la Stratulat Iu., că echimozele de pe spate, gamba stângă, excoriații de pe antebrațul stâng au fost produse cu un corp contondent posibil în timpul și circumstanțele indicate și se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Referitor la noțiunea *circumstanțele indicate*, conform aceluiași raport, la rubrica circumstanțele faptei este menționat clar că potrivit ordonanței de numire a expertizei a fost indicat că la 01.09.2009 expertizatul a fost lovit cu palmele și bastonul de cauciuc de către 2 colaboratori de poliție în incinta CPR Dubăsari. Așadar, Colegiul evidențiază, că rapoartele de examinare și expertiză medico-legale menționate, se referă la maltratarile din data de 01.09.2009 săvârșite de către inculpați, asupra părții vătămate Stratulat Iu. și nu la cele din iulie 2009, precum invocă recurenții. Tot în acest context, Colegiul consideră, că nu are relevanță critica, precum că prin acest raport de expertiză nu au fost constatate urme de cătușe, deoarece în episodul de maltratare la data de 01.09.2009 nici nu a fost invocat inculpaților că au fost aplicate cătușele, acestea fiind aplicate reieșind din declarațiilor părților vătămate, când au fost maltratați în luna iulie 2009. La acest capitol, în viziunea instanței de recurs sânt neîntemeiate și aserțiunile părții apărării, precum că proveniența leziunilor corporale a parvenit în urma bătăii din 30-31.08.2009, aplicate de către Chirilov Gh. părții vătămate, Stratulat Iu. Din declarațiile ultimului se reține că la 01.09.2009 a fost bătut cu un baston pe spate de către inculpatul Belii L., fapt ce se confirmă și prin concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 41D unde este clar menționat că: *„Echimozele de pe hemitoracele drept(3), echimozele de pe gamba stângă lateral au fost produse cu un corp contondent alungit, care putea fi bastonul de cauciuc și altele...”* Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, cumulul de probe reținut în confirmarea vinovăției comiterii infracțiunilor imputate inculpaților, întemeiat a permis instanței de a a-i condamna pentru faptele comise, nefiind careva dubii de comitere a infracțiunilor indicate în rechizitoriu, fiind prezente toate elementele infracțiunii în acțiunile inculpaților.

În consecință, Colegiul penal statuează că instanța de apel just a stabilit vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr. 139-XVI din 30.06.2005). În ce privește recalificarea acțiunilor inculpaților de la art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, la prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii nr. 985-XV din 18.04.2002), la acest capitol instanța de recurs întrevede eroare de drept, deoarece potrivit deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30.06.2014 (dosarul 4-1ril-3/2014) a fost stabilit că prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 nu au fost dezincriminate faptele incriminate în baza art. 328 alin. (2) lit. a) sau c) Cod penal (redacția Legii nr. 277 din 18.12.2008), fiindcă aceste fapte se regăsesc în norma relativ echivalentă prevăzută de dispoziția art. 166¹ Cod penal (redacția Legii nr. 252 din 08.11.2012). Astfel, aplicând prevederile art. 8, 10 Cod penal, se constată că urmează a fi menținută încadrarea efectuată în baza art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal (redacția 18.12.2008), fără a agrava situația inculpatului. Însă, hotărârea instanței de apel pe capătul de condamnare a inculpaților în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, nu poate fi desființată de către instanța de recurs, ținând cont de prevederile art. 425 Cod de procedură penală, *ce stipulează că instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs*, cu atât mai mult că partea acuzării, în speța dată, nu a declarat recurs.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit dispozițiilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Așadar, ca temei de desființare parțială a hotărârii instanței de apel, în latura pedepsei, Colegiul evidențiază prevederile art. 436 alin. (4) Cod de procedură penală, potrivit cărora *la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decât numai dacă hotărârea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părții vătămate din motivul că pedeapsa fixată era prea blândă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.*

În prezenta cauză supusă judecării, instanța de recurs constată că potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014 au fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată Stratulat Iu., fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care inculpații au fost condamnați în baza: art. 309¹ alin. (2) lit. a), c) Cod penal (în redacția până la modificările introduse în baza Legii nr. 252 din 08.11.2012), la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de câte 3 ani, pentru fiecare; art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii după modificările introduse în baza Legii nr. 245 din 02.12.2011), cu amendă în mărime de câte 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de câte 2 ani, pentru fiecare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, inculpaților le-a fost stabilită pedeapsă definitivă pentru executare, pentru fiecare, câte 5 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa

funcții în organele MAI pe un termen de câte 5 ani. Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, a fost dispusă executarea pedepselor principale cumulate de sine stătător.

Nefiind de acord cu această hotărâre, apărătorul inculpaților a atacat-o cu recurs ordinar, ce a fost admis prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2014, cu casarea hotărârii contestate și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

De menționat aici, este acel fapt că de către procuror sau careva parte vătămată, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014, nu a fost contestată.

Ulterior, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, au fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată Stratulat Iu., fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpații au fost condamnați în baza: art. 309¹ alin. (2) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr. 139 din 30.06.2005), la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe termen de câte 3 ani, pentru fiecare; art. 328 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpaților le-a fost stabilită pedeapsă definitivă, pentru fiecare, câte 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activități în organele de drept pe termen de 4 ani.

Deci, în atare împrejurări, este evident că pe capătul de condamnare în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, inculpaților le-a fost stabilită o pedeapsă mai aspră, decât prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014. Totodată, conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate inculpaților le-a fost majorat termenul de executare a pedepsei principale cu închisoare. Astfel, Colegiul atestă că instanța de apel prin hotărârea sa din 11.06.2015 a depășit limitele rejudecării cauzei, având în vedere faptul că procurorul și părțile vătămate nu au formulat obiecții ce vizează pedeapsa stabilită inculpaților, creându-le ultimilor o situație mai gravă, ceea ce nu este admisibil la rejudecarea cauzei de către instanța de apel, rejudecare ce a fost dispusă prin admiterea recursului ordinar declarat de către apărătorul Negru O. în numele inculpaților.

Astfel, verificând hotărârea instanței de apel atacată de către partea apărării, sub aspectul individualizării corecte a pedepselor, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul relevă, dispozițiile art. 61 Cod penal care stipulează că, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Totodată, conform prevederilor art. 75 alin. (1) și (2) Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.*

Prin urmare, Colegiul penal menționează că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Din conținutul hotărârii instanței de apel se atestă că la capitolul stabilirii pedepsei, această instanță a reținut datele ce se referă la personalitatea inculpaților, care anterior nu au fost condamnați, se caracterizează pozitiv, sânt de o vârstă tânără, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, în același timp s-a reținut și faptul că inculpații nu și-au recunoscut vina, adică nu au conștientizat gravitatea acțiunilor săvârșite.

Subsidiar, instanța de recurs menționează, în contextul aderării Republicii Moldova la principalele convenții internaționale referitoare la interzicerea torturii și a altor pedepse sau tratamente inumane ori degradante și exprimării voinței constante a autorităților publice de a crea un stat de drept, edificat pe respectul și garantarea reală a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, e necesar să se acorde o atenție sporită în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant, fapt prevăzut și în pct. 17 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 *Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale.*

În concluzie, Colegiul învederând cele menționate mai sus, consideră că pentru a atinge scopul de reeducare a inculpaților este necesar de a le stabili acestora, pentru infracțiunea prevăzută de art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr. 139 din 30.06.2005), pedeapsa cu închisoare, izolându-i de societate și cu dispunerea executării acestei pedepse în locurile de detenție. Pe capătul de condamnare în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 436 alin. (4) Cod de procedură penală, a le stabili inculpaților pedeapsa cu amendă.

Generalizând considerentele punctate mai sus, Colegiul penal lărgit, conchide de a admite recursurile declarate de către inculpatul Belii L. și avocatul Balan Angela în numele inculpaților, din alte motive decât cele invocate, corectând eroarea comisă de instanța de apel, fără a agrava situația condamnaților, rejudecând cauza în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

14. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către inculpatul Belîi Leonid și avocatul Balan Angela în numele inculpaților, în cauza penală în privința lui **Belîi Leonid Nicolae** și **Andreev Nicolae Gheorghe**, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, în latura stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță în această parte o hotărâre nouă, după cum urmează:

lui Belîi Leonid Nicolae și Andreev Nicolae Gheorghe li se stabilește pedeapsă în baza:

- art. 309¹ alin. (3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr. 139-XVI din 30.06.2005), câte 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de câte 3 (trei) ani, pentru fiecare;

- art. 328 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii nr. 985-XV din 18.04.2002), amendă în mărime a câte 150 (una sută cincizeci) unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de câte 2 (doi) ani, pentru fiecare.

Conform art. 84 alin. (1), (2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, a stabili lui Belîi Leonid Nicolae și Andreev Nicolae Gheorghe pedeapsă definitivă, pentru fiecare, câte 5 (cinci) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 150 (una sută cincizeci) unități convenționale, fiecăruia, ce constituie echivalentul a 3.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de câte 5 (cinci) ani, pentru fiecare.

Potrivit art. 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele principale cumulate urmează a fi executate de sine stătător.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui Belîi Leonid Nicolae și Andreev Nicolae Gheorghe se calculează din momentul reținerii acestora.

Celelalte dispoziții ale hotărârii atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 15 decembrie 2015.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Diaconu Iurie
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion